

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

**УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ
В СІЛЬСЬКОМУ ТУРИЗМІ**

2022-2023 н. р.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм

Освітньо-професійна програма – Туризм

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Підсумковий контроль – залік.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – офлайн і онлайн відповідно до графіка консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Дидів Ірина Богданівна,
старший викладач кафедри туризму,
кандидат економічних наук

Контактна інформація:
Адреса: 80381, вул. Студентська, 2,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 443.

e-mail: ira.dydiv@gmail.com
телефони: робочий +38 (032) 224-29-79;
мобільний +38-098-25-83-884.

Викладач з 3-річним досвідом, автор та співавтор 9 наукових статей (з них 2 у міжнародній наукометричній базі даних Web of Science, 2 у закордонних виданнях), 23 тези конференцій, 8 навчально-методичних розробок.

Читає курси: Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі, Туристично-рекреаційні системи та комплекси, Спеціалізований туризм, Організація туризму, Туристичне країнознавство, Управління якістю туристичних послуг, Кон'юнктура ринку туристичних послуг.

Наукові інтереси: аналіз проблем та перспектив розвитку сільського туризму та агротуризму як виду підприємницької діяльності, роль туристично-рекреаційної привабливості регіону та інноваційні підходи щодо розвитку сільських територій, дослідження світового досвіду щодо раціонального використання природних ресурсів у туристичній діяльності.

Анотація курсу. Дисципліна “Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі” дозволить здобувачам вищої освіти отримати теоретичні знання та практичні навички стосовно розвитку сільського туризму та інноваційної діяльності у ньому, дасть можливість проаналізувати міжнародний досвід організації садиб та управління інноваційними процесами у сільському туризмі. Навчальна дисципліна “Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі” є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредити. Підсумковий контроль – залік.

Мета курсу – надання здобувачам вищої освіти знань про теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку сільського туризму, види інновацій у сільському туризмі та роль інвестиційної діяльності у сільському туризмі та розвитку сільських територій.

Завдання курсу – засвоєння здобувачами вищої освіти знань про мету і мотивацію вибору відпочинку у сільській місцевості, дослідження закономірностей, чинників, які визначають розвиток і розміщення гостинних садиб, організаційно-правового і економічного механізму їх діяльності на ринку туристичних послуг; набути м'яких, універсальних навичок “soft skills”, які допомагають досягти успіху в професії, передбачають високі комунікаційні здібності та самоорганізацію, розглянути види інновацій, які використовують у сільському туризмі, поглибити та систематизувати теоретичні знання стосовно проблем і перспектив розвитку сільського туризму.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів). В карантинних умовах COVID-19 та в період воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Zoom, Microsoft Teams, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
1.	Сільський туризм в Україні та його місце у сучасному туристичному бізнесі	знати: – загальні визначення та сутність базових понять і термінів у сільському туризмі;
2.	Міжнародний досвід організації та функціонування садиб сільського туризму	– теоретичні та прикладні основи сільського туризму;
3.	Теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності у сільському туризмі	– особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості;
4.	Види та функції інновацій у сільському туризмі	– теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності у сільському туризмі;
5.	Принципи та механізми впровадження інновацій у сфері сільського туризму	– процес управління інноваціями у сільському туризмі;
6.	Управління та контроль якістю інноваційної діяльності	– механізми впровадження інновацій та їх завдання у сільському туризмі;
		вміти: – класифікацію та категоризацію засобів розміщення в садибах сільського туризму;
		– особливості управлінської праці власника садиби;
		– проблеми і перспективи подальшого розвитку сільського туризму в Україні.
		застосовувати набуті знання для розв'язання практичних завдань;

7.	у сільському туризмі Кластеризація у сфері сільського туризму та її місце на туристичному ринку	– мотивувати вибір відпочинку у сільській місцевості; – характеризувати сучасний стан та перспективи розвитку сільського туризму; – аналізувати розвиток сільського туризму при використанні інноваційних заходів; – кваліфіковано застосовувати нормативно-правові документи для розвитку сільського туризму; – застосовувати різні методи роботи; – порівнювати середні тарифи на добове проживання у В&В різних країн; – організовувати складання і виконання програми обслуговування; – складати проєкти програм підвищення якості послуг у сфері сільського туризму; – розробляти макети нових послуг та апробовувати їх на ринку сільського туризму.
8.	Перспективи розвитку сільського туризму при використанні інноваційних заходів	– мотивувати вибір відпочинку у сільській місцевості; – характеризувати сучасний стан та перспективи розвитку сільського туризму; – аналізувати розвиток сільського туризму при використанні інноваційних заходів; – кваліфіковано застосовувати нормативно-правові документи для розвитку сільського туризму; – застосовувати різні методи роботи; – порівнювати середні тарифи на добове проживання у В&В різних країн; – організовувати складання і виконання програми обслуговування; – складати проєкти програм підвищення якості послуг у сфері сільського туризму; – розробляти макети нових послуг та апробовувати їх на ринку сільського туризму.

Формування компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання:

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

Перелік універсальних, “м'яких” навичок (soft skills)

Креативне мислення – компетентність особистості продуктивно застосувати до генерування, оцінювання та вдосконалювання ідей, результатом чого може стати прийняття оригінальних та ефективних рішень, поступ у знаннях і дієвий прояв фантазії.

Управління інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Емоційний інтелект – це здатність розуміти, усвідомлювати і управляти власними емоціями, своєю мотивацією, думками і поведінкою, регулювати свій емоційний стан, а також це вміння управляти емоційними станами інших людей, помічати їхні актуальні потреби, співпереживати і розвивати їхні сильні сторони. Розвиваючи свій емоційний інтелект, ми стаємо уважніші до себе, своїх відчуттів, бажань і потреб, водночас, це дозволяє нам краще розуміти інших людей, відчувати їхні потреби, мотиви, поведінку.

Уміння працювати в команді - вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень, в ділових іграх.

Робота у команді – вміння завжди залишатися конструктивним, дискутувати, але не доводити до руйнівного конфлікту, разом шукати сильні рішення, проявляти повагу до інших і викликати повагу до себе.

Уміння формувати власну думку та впевнено приймати рішення.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Система оцінювання та вимоги

До викладання дисципліни долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостеві заняття.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкулу та шкулу ECTS відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування:**

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>.

Бали

нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, тестів, індивідуальних завдань та самостійної роботи. Перевірка знань здобувачів проводиться на основі усного опитування, письмового контролю, тестового контролю, практичної перевірки.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за темами курсу

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Сільський туризм в Україні та його місце у сучасному туристичному бізнесі	12
Тема 2. Міжнародний досвід організації та функціонування садіб сільського туризму	13
Тема 3. Теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності у сільському туризмі	12
Тема 4. Види та функції інновацій у сільському туризмі	13
Тема 5. Принципи та механізми впровадження інновацій у сфері сільського туризму	12
Тема 6. Управління та контроль якістю інноваційної діяльності у сільському туризмі	12
Тема 7. Кластеризація у сфері сільського туризму та її місце на туристичному ринку	13
Тема 8. Перспективи розвитку сільського туризму при використанні інноваційних заходів	13
Разом	100

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Усі види робіт з навчальної дисципліни необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Жодні форми порушення академічної добросусідності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної добросусідності побудована на основі Положення про академічну добросусідність у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється Положення про систему виявлення та запобігання академічному plagiatu у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Гуткевич С. О., Габа М. І., Корінько М. Д. Привабливість Українських Карпат: сільський зелений туризм. Київ: НУХТ, 2016. 212 с.
2. Давиденко І. В., Михайлук О. Л. Концептуальні підходи до організації та діяльності туристичних кластерів: монографія. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2020. 497 с.

3. Зінько Ю. В., Рутинський М. Й. Зелений туризм: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 271 с..
4. Костриця М. М. Сільський туризм: теорія, методологія, практика: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2006. 196 с.
5. Кудла Н. С. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності: навч. посіб. Київ: «Центр учебової літератури», 2017. 152 с.
6. Лужанска Т. Ю., Михалинець С. С., Тебляшкіна Л. І. Сільський туризм: історія, сьогодення та перспективи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2008. 382 с.
7. Мальська М. П., Зінько Ю. В. Кластери сільського туризму України як інноваційні структури. Функціонування та перспективи розвитку туристичної галузі України: монографія. Львів: ЛТЕУ, 2018. С. 188–202.
8. Ніколаєв К. Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні: морографія. Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. 153 с.
9. Осадча Т. С. Сільський зелений туризм в Україні: окремі аспекти організації, обліку і контролю: монографія. Херсон: «Олді-плюс», 2009. 294 с.
10. Тищук І. В. Сільський зелений туризм як фактор регіонального розвитку: методологічний аспект та практичний досвід: монографія. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. 260 с.

Допоміжна

1. Губені Ю. Е., Коверко Ю. А. Розвиток особистих селянських господарств в умовах адміністративної децентралізації. Економіка АПК. Львів, 2017. №1. С. 68-73.
2. Дидів І. Б. Кластерна форма організації агротуристичного підприємництва. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2014. № 21 (2). С. 184-189.
3. Дидів І. Б. Основні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18-19 жовтня 2019 р.). Львів: ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. С. 48-50.
4. Дидів І. Б. Підприємницькі засади розвитку агротуризму. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2019. № 26. С. 146-150.
5. Дидів І. Б. Соціально-економічне значення сільського зеленого туризму. Wiadomości o postępie naukowym i rzeczywistych badaniach naukowych współprzesności: kolekcja prac naukowych «ЛОГОΣ» z materiałami Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji (Kraków, 17 czerwca 2019 r.). Kraków: OP «Europejska platforma naukowa», 2019. Tom 2. S.12-14.
6. Дидів І. Б., Дидів А. І. Інновації в сільському зеленому туризмі. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (17 травня 2022 р.). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. С.125-127.
7. Дидів І. Б., Хомич Н. П. Привабливість відпочинку у сільському зеленому туризмі. Регіональні особливості розвитку невиробничої сфери економіки України: збірник тез Міжнар. наук. інтернет-конф. (м. Харків, 21-22

листопада 2019 р.). Харків, 2019. С. 58-59.

8. Дидів І., Крупа О. Роль агротуристичних кластерів у розвитку сільських територій. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали ХХІІ Міжнародного науково-практичного форуму (м. Львів, 5-7 жовтня 2021р.) у 2 т. Львів: ННВК «АТБ», 2021. Т. 1. С. 266-270.

9. Зінько Ю. В., Рутинський М. Й., Горішевський П. А. Інноваційні форми занять в сільському туризмі та агротуризмі. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України: серія економіка, аграрний менеджмент, бізнес. Київ, 2011. Вип.163. Част. 1. С. 30-38.

10. Костицко І. Г., Корчинська О. О. Кластерний підхід у розвитку сільського зеленого туризму. Інноваційна економіка. 2015. №4 (59). С. 159-163

11. Кудак К. М. Інноваційні напрями розвитку аграрного сектора економіки регіону на засадах кластеризації. Регіональна економіка. Львів, 2014. №4 (74). С. 172-17

12. Липчук В. В., Дидів І. Б. Значення агротуристичного підприємництва у розвитку сільських територій в Україні. Вісник Львівської комерційної академії: серія економічна. 2013. Вип. 43. С. 96-100

13. Липчук В. В., Дидів І. Б., Крупа О. М. Інноваційні напрями в агротуристичній діяльності. Причорноморські економічні студії. Економічний науково-практичний журнал. Одеса: 2021. Вип. 71. С. 139-144.

14. Мальська М., Зінько Ю. Типи і моделі кластерів сільського туризму в Україні. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм. Київ, 2018. Вип. 2. С. 8–24.

16. Носенко Ю. М., Нечипоренко О. М., Сінельник Л. М. Інноваційні агрокластери як форма інтеграції науково-освітньої діяльності та бізнесу. Економіка АПК. 2020. № 5. С. 77–86.

18. Степанов В. Ю. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. Актуальні проблеми державного управління. Харків, 2018. №1(53). С. 1-5.

19. Dydiv I. Tendence of Rural Green Tourism Development in Ukraine on the basis of forecasting. Zeszyty Naukowe WSTiE. 2022, Tom 22, №2. S. 46–56.

20. Lyczuk V., Kotliński W., Dydiv I. Wykorzystanie zasobów agroturystyki w regionie Karpatckim Ukraine. Gospodarka I finanse. Współczesne wyzwania rozwoju społeczno-ekonomicznego polski i europy. Kielce, 2015. No 6. P. 147-158.

21. Roman M., Roman, M., Prus P. Innovations in Agritourism: Evidence from a Region in Poland. Sustainability. 2020. №12. 48-58

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету

природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26.

- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81.

- Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел. 79-76-40

<https://www.greentour.com.ua/> - Спілка сільського зеленого туризму України.

<http://www.tau.org.ua/> - Туристична асоціація України.

<https://www.karpaty.info/ua/> - Відпочинок в Карпатах — КАРПАТИ.INFO.

https://www.horbohory.com.ua/?page_id=1439 - Агротуристичний кластер ГорбоГори.

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України

www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.

<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.

<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.

<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.

<http://www.nbuu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.

<https://www.tourism.gov.ua> - Державне агентство розвитку туризму.

<https://www.ntoukraine.org> - Національна туристична організація України.

<http://www.uaeta.net> - Українська асоціація активного та екологічного туризму.

Силабус навчального курсу “Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі” розглянуто та схвалено на засіданні кафедри туризму.

Протокол № 1 від 2 вересня 2022 року.

Завідувач кафедри туризму

Викладач

Оксана КРУПА

Ірина ДИДІВ